

Chlamydia abortus bij schapen en geiten in Nederland in 2011

In Nederland worden op een groot deel van de melkschapen- en melkgeitenbedrijven dieren aangetroffen met afweerstoffen tegen *Chlamydia abortus*. Op niet-melkleverende schapen- en geitenbedrijven ligt dat percentage beduidend lager. Dat blijkt uit onderzoek dat de GD deed met financiering van het ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I).

Chlamydia abortus is een bacterie die grote abortusproblemen kan veroorzaken, vooral bij schapen en geiten. Besmetting van een koppel is meestal het gevolg van aanvoer van besmette vrouwelijke dieren. Dit kan ongemerkt plaatsvinden, waarbij aan de aangevoerde dieren niets waar te nemen is. De tijd tussen het oplopen van de besmetting en de abortus is minimaal zes weken. *Chlamydia abortus* veroorzaakt een typische ontsteking van de nageboorte. Wanneer de besmetting minder dan zes weken voor de geplande geboorte plaatsvindt, zal er gedurende die dracht meestal geen abortus optreden. De problemen treden dan het daaropvolgende lammerseizoen op. Wanneer de besmetting eerder in de dracht plaatsvindt kan er tijdens die dracht al abortus optreden, maar ook kunnen er verzwakte en dode lammeren geboren worden. Moederdieren die aborteren bouwen daarna afweerstoffen op waardoor ze meestal niet nogmaals ten gevolge van *Chlamydia abortus* zullen aborteren. Geïnfecteerde dieren kunnen tijdens de bronst wel opnieuw Chlamydia-bacteriën gaan uitscheiden.

Aanleiding voor het onderzoek

Chlamydia abortus is een van dier op mens overdraagbare aandoening (zoönose). Vooral bij zwangere vrouwen kun-

nen na infectie ernstige problemen ontstaan; iets waar lang niet alle betrokkenen zich van bewust zijn. Naar aanleiding van de toegenomen zorgen over zoönosen heeft het ministerie van EL&I besloten tot de meting van de hoeveelheid afweerstoffen voor *Chlamydia abortus* bij schapen en geiten in Nederland. De meting is gedaan op basis van de bestaande monsterstroom van *Brucella melitensis* uit 2011.

De resultaten

De bedrijfsprevalentie, ofwel het aantal onderzochte bedrijven waar afweerstoffen tegen *Chlamydia abortus* is gevonden, is 3,0% op niet-melkleverende geitenbedrijven (100 niet-melkleverende geitenbedrijven onderzocht), 44,8% op melkgeitenbedrijven (58 melkgeitenbedrijven onderzocht), 8,1% op niet-melkleverende schapenbedrijven (454 niet-melkleverende schapenbedrijven onderzocht) en 63,6% op melkschapenbedrijven (11 melkschapenbedrijven onderzocht).

Advies

Wanneer u als houder geconfronteerd wordt met abortus bij uw kleine herkauwers is het raadzaam om vrucht en nageboorte te laten onderzoeken om tot een diagnose en vervolgens tot een plan van aanpak te komen. Vanwege het zoönotische risico van de meest voorkomende infectieuze verwekkers van abortus bij kleine herkauwers, moeten zwangere vrouwen contact met aflammerende dieren vermijden.

Vervolg

Chlamydia abortus kan dus een gevaar vormen voor de mensen op het bedrijf. Daarnaast kan het bedrijfsschade opleveren. Naar aanleiding van het onderzoek heeft op 10 juli jongstleden een deskundigenberaad plaatsgevonden. Het deskundigenberaad zal een advies aan de overheid uitbrengen over de aanpak van *Chlamydia abortus* in Nederland.